

Управління ефективністю підприємства
Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>Економіка</i>
Освітня програма	<i>Економіка і бізнес</i>
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Форма навчання	<i>денна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>I курс, другий семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>105 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ScheduleGroupSelection.aspx</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: <i>к.т.н., доцент, Шевчук Наталія Анатоліївна, 0936024299, e-mail: nata520522@gmail.com</i> Практичні: <i>к.т.н., доцент, Шевчук Наталія Анатоліївна, 0936024299, e-mail: nata520522@gmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>https://do.ipu.kpi.ua/</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Управління ефективністю підприємства відноситься до циклу вибіркової дисципліни, які покликані забезпечити підготовку фахівців з економіки та сформувати систему знань з теоретичних та практичних аспектів використання методичного апарату та інструментарію для визначення ефективності управління підприємствами. Ефективність управління підприємства — це найважливіший блок, з якого формується стратегія розвитку підприємства, адже від рівня ефективності підприємства залежить позиція підприємства на ринку, його конкурентоздатність, можливість технічного оновлення виробництва та задоволення соціальних запитів.

Сучасний методичний базис управління ефективністю формують як загальносистемні підходи та принципи до формування відповідного процесу, так і відносно специфічні знання щодо класифікації та пріоритетних форм ресурсів на різних стадіях бізнес циклу підприємства, визнання ролі інтелектуальної складової як домінуючого джерела розвитку. Важливий фон у забезпеченні ефективності роботи підприємства створює ціннісно-орієнтоване управління ним. Інтеграція методів управління продуктивністю, оцінювання та управління результативністю використання ресурсів забезпечує належний рівень цілісності під час формування системи управління ефективністю підприємства.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні комплексу знань і вмінь з теорії та методології ефективного управління підприємством з метою забезпечення його конкурентоспроможності за сучасних умов діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: опанування теоретичних та організаційних засад управління ефективністю підприємницької організації; ознайомлення із теоретичними концепціями і методиками управління ефективністю підприємства, визначення позитивних та негативних наслідків їх застосування для певного бізнесу; використання критеріїв та показників оцінки ефективності підприємницької організації, а також вміння застосовувати типовий інструментарій управління ефективністю діяльності підприємства; оцінювання ефективності операційної, маркетингової діяльності підприємницької організації, її трудових ресурсів та капіталу, а також ефективності інвестиційної діяльності господарюючого суб'єкту бізнесу,

визначення його соціальної й екологічної ефективності та формування шляхів і способів управління такою ефективністю; роз'яснення окремих положень управління ефективністю підприємства, вирішення дискусійних питань та обґрунтування пропозицій щодо його вдосконалення.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів здатностей:

- ЗК 2 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- СК 7 Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми після засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати такі програмні результати навчання:

- ПРН 2 Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
- ПРН 7 Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.
- ПРН 12 Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна «Управління ефективністю підприємства» базується на знаннях, набутих студентами під час вивчення дисципліни «Економічний вимір сталого розвитку», «Стратегії розвитку соціально-економічних систем», «Стратегії розвитку соціально-економічних систем» і є основою для науково-дослідної роботи за темою магістерської дисертації та написання магістерської дисертації.

2. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Управління ефективністю підприємства: суть, принципи і методи.

Тема 2. Підходи до визначення ефективності виробництва. Господарсько-управлінські рішення та їх вплив на ефективність.

Тема 3. Система оцінювання ефективності роботи підприємства.

Тема 4. Управління ефективністю використання нової техніки і впровадження оргтехзаходів.

Тема 5. Управління ефективністю використання матеріальних ресурсів.

Тема 6. Управління ефективністю використання основного виробничого потенціалу.

Тема 7. Вимірювання економічної ефективності трудового потенціалу.

Тема 8. Ефективність використання фінансових ресурсів.

Тема 9. Соціальна ефективність та її особливості.

Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Економіка фірми / За заг. ред. Н.П. Іващенко. М.: Проспект, 2019. 528 с.
2. Стратегія підприємства у постіндустріальній економіці : монографія / [А. П. Наливайко, О. М. Гребешкова, Т. І. Решетняк та ін.] ; за заг. ред. А. П. Наливайка, О. М. Гребешкової. – Київ : КНЕУ, 2017. – 418 с.
3. Бабій О.М., Малишко В.С., Пудичева Г.О. Управління вартістю підприємства: навч. посіб. Одеса: ОНЕУ, ротاپринт, 2016. 207 с.
4. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економічна діагностика : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 307 с.
5. Варналій З.С., Васильців Т.Г., Лупак Р.Л., Білик Р.Р. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
6. Наконечна Т.В., Прокопенко К.О., Семенова А. К. Логістичний консалтинг як інструмент підвищення ефективності бізнес-процесів. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2020. Т. 31(70), No 6. С. 124-131.
7. Курбацька Л.М., Самілик Т.М., Шутько Т.І. Сучасні форми організації бізнес-процесів: аналітика та оцінка ефективності. Економіка та держава. 2021. No 7. С. 57-61.

8. Гейдор А.П., Заремба К.В. Бізнес-процеси суб'єктів малого бізнесу: оптимізація та визначення ефективності. Ефективна економіка. 2020. -№ 8. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_8_27.

9. Савицька О. М., Салабай В. О. Ефективність діяльності та управління підприємством: особливості використання теорії, методології та результативності аналітичних досліджень. Ефективна економіка. 2019. № 6. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7126>. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.6.55

10. Martynenko M., Lysytsia N., Polyakova Ya., Bolotova O. (2021). Assessment of economic activity of enterprise based on the balanced scorecard. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 4(35), 248–257. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v4i35.222076>

11. Деренська Я.М. Оцінка ефективності діяльності підприємства. Механізм регулювання економіки. 2023. №1(99). С. 81-85.

12. Радева М. М. Економічна ефективність діяльності підприємства: методичний і практичний аспекти. Проблеми системного підходу в економіці. 2019. Вип. 4 (2). С. 94-99. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_4\(2\)__15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_4(2)__15)

13. Отенко І. П. Ефективність як основне поняття та критерій діяльності підприємства. Бізнес Інформ. 2020. No 6. С. 190-195. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2020_6_26

14. Александрова В. О. Методичні положення визначення факторів впливу на ефективність проведення реорганізації діяльності. Бізнес Інформ. 2022. No 2. С. 146-152.

15. Сотник А.А. Організація комплексного дослідження ефективності господарської діяльності підприємства. Економіка, управління та адміністрування. 2020. No2. С. 63-68. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/7735>

16. Цалко Т.Р., Невмержицька С.М. Система ключових показників ефективності як запорука ефективного управління бізнес-процесами в компанії. Проблеми системного підходу в економіці. 2019. Випуск №6 (74). С. 160-167. URL: <https://er.knutd.edu.ua>

17. Койбічук, В., Боженко, В., Дзюбенко, О., Петрик, С., Дрозд, С., & Леонов, Г. (2022). ЕФЕКТИВНІСТЬ БІЗНЕСУ: МАКРО- ТА МІКРОВИМІРИ. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 5(46), 407–416. <https://doi.org/10.55643/fcaptr.5.46.2022.3889>.

18. Гаврильченко О. В., Кривобок К. В. Оцінка ефективності бізнесу. Опорний конспект лекцій. 2020. Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7184>.

19. Кулакова С. Ю. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. Полтава: ПолтНТУ імені Юрія Кондратюка, 2015. 214 с.

20. Маршалок М. С. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібн. для самостійного вивчення дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства» Київ, 2014. 322 с.

Зазначені матеріали можна знайти в бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, на кафедрі економіки і підприємництва в 522 аудиторії 7 корпусу. Дані підручники дають змогу поглибити і закріпити знання отримані на лекціях та практичних заняттях з тем по дисципліні «Управління ефективністю підприємства»

Додаткова література:

1. Статистична інформація / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Законодавство України / Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>

3. Сторінка викладача в електронному кампусі НТУУ «КПІ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://login.kpi.ua/>

Відповідно до тем, що вивчаються на лекційних та практичних заняттях, студенти повинні ознайомитися з відповідними положенням законодавчих та нормативних документів.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

№ п/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
1	Управління ефективністю підприємства: суть, принципи і методи. Необхідність забезпечення ефективності роботи підприємства в ринкових умовах. Суть системи управління ефективністю підприємства. Принципи і методи управління ефективністю підприємства. Напрями управління ефективністю підприємства.
2	Підходи до визначення ефективності виробництва. Поняття ефективності виробництва. Суть ресурсного, витратного і ресурсно-витратного підходів до визначення ефективності, переваги і недоліки. Види ефектів і їх характеристика. Господарсько-управлінські рішення та їх вплив на ефективність. Розвиток науки про управління. Управління виробництвом і його основні функції. Класифікація управлінських рішень. Управлінські рішення по виявленню резервів зростання ефективності виробництва. Організаційно-економічний механізм дії чинників зростання ефективності виробництва.
3	Система оцінювання ефективності роботи підприємства. Оцінювання ефективності роботи підприємства: вітчизняний і зарубіжний досвід. Критерій і принципи формування системи показників ефективності виробництва. Система показників ефективності виробництва. Характеристика узагальнюючих показників. Характеристика часткових показників.
4	Управління ефективністю використання нової техніки і впровадження оргтехзаходів. Суть, види і визначення ефективності використання нової техніки. Управління ефективністю використання нової техніки і впровадження оргтехзаходів.
5	Управління ефективністю використання матеріальних ресурсів Основні підходи до управління ефективністю використання матеріальних ресурсів. Оцінка ефективності використання матеріальних ресурсів за системою показників. Потреба в ресурсах. Підвищення ефективності управління товарно-матеріальними запасами. Системи управління ефективністю матеріальних запасів. Матеріальні баланси.
6	Управління ефективністю використання основного виробничого потенціалу. Характеристика виробничого потенціалу підприємства. Управління ефективністю використання основного виробничого потенціалу. Характеристика узагальнюючих і часткових показників ефективності використання основного виробничого потенціалу.
7	Вимірювання економічної ефективності трудового потенціалу. Продуктивність праці як мірило ефективності використання трудових ресурсів. Методи формування трудового потенціалу та необхідність ефективного управління ним. Економічна ефективність стимулювання трудового потенціалу шляхом оплати праці.
8	Ефективність використання фінансових ресурсів. Стратегія управління фінансовою стійкістю підприємства. Показники оцінки фінансового стану. Прибуток і рентабельність як результативні показники оцінки ефективності. Управління ефективністю використання фінансових ресурсів.
9	Соціальна ефективність та її особливості. Сутність соціальної ефективності. Підходи до оцінки соціальної ефективності. Критерії і показники соціальної ефективності.

6. Самостійна робота студента

Практичні заняття та самостійна робота

№з/п	Теми практичних занять та перелік основних питань	Завдання на самостійну роботу	Термін виконання
1	Управління ефективністю підприємства: суть, принципи і методи. Основні питання: 1. Теоретичні засади ефективності розвитку підприємства в ринкових умовах господарювання. 2. Соціальна складова ефективності. 3. Система виміру ефективності функціонування підприємств.	Важливість оцінки ефективності функціонування і управління підприємством на сучасному етапі реформування регіонального управління.	1-2 тиждень навчання
2	Напрями управління ефективністю підприємства. Основні питання: 1. Зміст категорії "ефективність" управління. 2. Зміст категорії "результативність" управління.	Теорія управління ресурсним обміном в економічній науці	2-3 тиждень навчання
3	Концепції визначення ефективності управління Основні питання: 1. Цільова концепція ефективності управління 2. Системна концепція ефективності управління 3. Концепція ефективності управління на основі досягнення "балансу інтересів". 4. Функціональна концепція ефективності управління. 5. Композиційна концепція ефективності управління.	Показники, що характеризують ефективність діяльності	3-4 тиждень навчання
4	Значення ефективності діяльності, її критерії Основні питання: 1. Ефективність виробництва. 2. Економічна ефективність від впровадження певних організаційно-технічних заходів. 3. Абсолютна та порівняльна ефективність.	Визначення резервів зростання ефективності виробництва	4-5 тиждень навчання
5	Визначення частки впливу інтенсивних чинників розвитку Основні питання: 1. Використання інструментарію факторного аналізу. 2. Індекси росту (зниження) рентабельності продукції	Оцінювання ефективності роботи підприємства	5-6 тиждень навчання
6	Прогнозування результатів діяльності Основні питання: 1. Розрахунок прогнозованих результатів діяльності 2. Розрахунок річного економічного ефекту та коефіцієнту ефективності 3. Розрахунок річного економічного ефекту від підвищення продуктивності нової техніки	Ефективність інновацій на підприємстві	6-7 тиждень навчання
7	Матеріальні ресурси підприємства Основні питання: 1. Дайте визначення матеріальних ресурсів? 2. Назвіть економічне значення матеріальних	Принципи функціонування системи управління матеріальними	7-8 тиждень навчання

	ресурсів?	ресурсами	
8	Система управління матеріальними ресурсами Основні питання: 1. Що передбачає управління матеріальними ресурсами? 2. Що являє собою матеріальний потік? 3. Назвіть основні цілі матеріального забезпечення.	Шляхи підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів	8-9 тиждень навчання
9	Управління розвитком організаційної системи. Основні питання: 1. Що являє собою організаційна система? 2. Які фактори впливають на організаційний рівень? 3. Що є основним засобом раціоналізації структури?	Організаційні заходи на підприємстві	9-10 тиждень навчання
11	Інформаційні ресурси підприємства Основні питання: 1. Поняття інформаційного ресурсу та продукту на підприємстві. 2. Класифікація інформаційних систем. 3. Становлення та етапи розвитку корпоративних інформаційних систем.	Інформаційний простір України	10-11 тиждень навчання
12	Трудові ресурси підприємства Основні питання: 1. Визначте сутність поняття „трудові ресурси”, „трудовий колектив”, „кадри”, „персонал”? 2. Які ознаки покладені в основу класифікацій персоналу підприємства? 3. Сформулюйте головну мету управління трудовими ресурсами на підприємстві та охарактеризуйте головну задачу для її досягнення. 4. Сформулюйте головні елементи системи управління соціальноекономічної системи.	Методи управління персоналом	11-12 тиждень навчання
13	Управління персоналом підприємства Основні питання: 1. Назвіть етапи технології управління персоналом. 2. За якими групами показників характеризують ефективність використання трудових ресурсів підприємства. 3. Розкрийте сутність мотивації персоналу. 4. Охарактеризуйте основні функції кадрової служби підприємства	Регулятори мотивації праці	12-13 тиждень навчання
14	Ресурсоефективність та індустріальні симбіози Основні питання: 1. Ресурсоефективне та чисте виробництво. 2. Промислова синергія. 3. Що таке еко-індустріальний парк? 4. Як розвивати еко-індустріальні парки в Україні?	Індустріальні парки – трансформація в еко-індустріальні парки.	13-14 тиждень навчання
15	Механізм управління фінансовим капіталом Основні питання: 1. Сутність та ключові аспекти управління	Особливості оцінки вартості власного капіталу	14-15 тиждень навчання

	фінансовими ресурсами підприємства за умов ринкової економіки. 2. Зміст та роль фінансового менеджменту у господарській діяльності підприємства. 3. Елементи механізму та послідовність етапів управління фінансовими ресурсами суб'єкта господарювання.		
16	Інвестиційні ресурси підприємства. Основні питання: 1. Аналіз інвестиційної ситуації і прогнозування кон'юнктури інвестиційної діяльності для кожного підприємства. 2. Розробка стратегії формування і використання інвестиційних і ресурсів. 3. Розробка інвестиційних проектів і оцінка їхньої реальної корисності для конкретного підприємства на певному історичному етапі його життєдіяльності. 4. Оцінка інвестиційних якостей тих чи інших фінансових інструментів і доцільності їхнього використання в процесі вкладення капіталу на тривалу перспективу.	Інвестиційна політика підприємств України	15-16 тиждень навчання
17	Управління вартістю та конкурентоспроможністю підприємства задля забезпечення його стійкого розвитку Основні питання: 1. Функціональні складові вартісноорієнтованого управління бізнес-моделі підприємства. 2. Моделі оцінки вартості підприємства. 3. Система управління конкурентоспроможністю підприємства. 4. Формування конкурентоспроможності з позиції теорії активації ресурсів і концепції управління вартістю (VBM).	Система аналітичних індикаторів для оцінювання якісного рівня ділової активності	17-18 тиждень навчання
18	Модульна контрольна робота	Глобалізаційні процеси в Україні	18 тиждень навчання

Основні завдання циклу практичних занять – систематизація, узагальнення та закріплення знань, набутих у процесі вивчення студентами лекційного матеріалу, опрацювання бібліографічних джерел основної, додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел. Практичні заняття також мають на меті засвоїти теоретичний матеріал з кредитного модуля «Управління ефективністю підприємства», набути розуміння суті, функції та значення методичного базису управління ефективністю підприємства, узагальненню інструментарію та досвіду забезпечення ефективного розвитку підприємств, визначенню особливостей формування та використання ресурсів підприємства, ефективності прийняття управлінських рішень.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

- Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється, однак, є рекомендованим, оскільки на них викладається теоретичний та практичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для найбільш ефективного освоєння дисципліни;
- Студенти мають виявляти активність на кожному практичному занятті;

- Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

- Студенти мають право оскаржити результати оцінювання виконаних ним завдань або наданих відповідей, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтингова система оцінювання результатів навчання студентів

з кредитного модуля «Управління ефективністю підприємства»

Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

- шість відповідей (кожного студента в середньому) на семінарських заняттях (за умови, що на одному занятті опитується 5 студентів при максимальній чисельності групи 20 осіб);

- 3 експрес-контроль;

- індивідуально-самостійна робота;

- модульна контрольна робота (тривалістю 1 академ. година).

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання.

8.1. Робота на практичних заняттях

Ваговий бал – 5.

Максимальна кількість балів на всіх практичних заняттях дорівнює 5 балів × 6 = 30 балів

- «відмінно» – творче розкриття одного з питань, вільне володіння матеріалом – 5 балів;

- «добре» – глибоке розкриття одного з питань дискусії – 4-3 бали;

- «задовільно» – повне розкриття одного з питань дискусії – 2 бали;

- «достатньо» – активна участь у роботі семінару – 1 бали;

- два найкращих студента можуть додатково отримати + 1 бал.

8.2. Експрес-контроль:

Ваговий бал – 1. Максимальна кількість балів за всі виконані завдання

дорівнює 1 бали × 10 = 10 балів × 3 експрес-контроля=30 балів

вірна відповідь — 1 бал;

не вірна відповідь — 0 бали.

8.3. Модульний контроль

Модульна контрольна робота оцінюються у 20 балів:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 20-16 балів;

- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 15-11 балів;

- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 6-10 бали;

- «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0 балів 5.

8.4.Індивідуальне завдання:

Індивідуальне завдання представляє собою написання та захист роботи за варіантами.
Ваговий бал – 20:

20-15 балів отримує студент, який творче розкрив теми індивідуального завдання та вільно володіє матеріалом;

10-14 балів отримує студент, який розкрив теми індивідуального завдання та не добре володіє матеріалом;

1-9 балів отримує студент, який частково розкрив теми індивідуального завдання та не добре володіє матеріалом;

0 балів отримує студент, який не підготував індивідуальне завдання у визначені терміни.

8.5. За участь у конференціях студенти отримують від 10 до 15 додаткових балів, що не входять в загальну систему оцінювання (в залежності від рівня заходу). Критерії набору балів:

Підготовка та подача тез на Міжнародну конференцію – 10 балів;

Підготовка та подача тез на Українську конференцію – 5 балів;

Виступ на конференції та отримання сертифікату учасника конференції – 5 балів.

Семестровий рейтинг обчислюється за формулою:

$$R_{\text{сем}} = R_{\text{ПР}} + R_{\text{Т}} + R_{\text{МКР}} + R_{\text{Р}} = 30 + 30 + 20 + 20 = 100 \text{ балів.}$$

Студенти, семестровий рейтинг яких склав від 60 до 100 балів, мають право залишати за собою набраний упродовж семестру рейтинг та звільнятися від складання заліку.

8.6 Залікова контрольна робота оцінюється із 60 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається з трьох запитань з переліку, що наданий у додатку до робочої програми КМ. Кожне запитання оцінюється з 20 балів за такими критеріями:

– «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 20 - 18 балів;

– «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності) – 17...15 балів;

– «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки) – 14...12 балів;

– «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

8.7. Умовою позитивної першої атестації є отримання не менше 30 балів, другої атестації – отримання не менше 60 балів за умови зарахування реферату. Максимальна сума семестрового рейтингу складає 100 балів. Необхідною умовою допуску до заліку є позитивна оцінка за індивідуальне завдання.

8.8. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, за умови зарахування індивідуального завдання, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею наведеною нижче. Якщо сума балів менша за 60, але індивідуальне завдання зараховано, студент виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів за виконання індивідуального завдання та залікову контрольну роботу переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею.

8.9. Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі та балів з реферат.

8.10. Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок:

Таблиця 1

Бали	Оцінка
95...100	Відмінно
85...94	Дуже добре
75...84	Добре
65...74	Задовільно
60...64	Достатньо
Менше 60	Не задовільно
Не виконані умови допуску	Не допущений

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, для підготовки до семестрового контролю:

1. Сутність ефективності бізнесу.
2. Ознаки ефективності бізнесу.
3. Основні умови ефективності бізнесу.
4. Види бізнесу.
5. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.
6. Корпоративне управління в ринковому секторі економіки.
7. Державне регулювання бізнесу.
8. Роль менеджменту для успішного бізнесу.
9. Принципи сучасного менеджменту.
10. Модель успішного менеджменту.

11. Модель сучасного менеджера.
 12. Сутність стратегічного управління.
 13. Сутність і роль місії компанії.
 14. Стратегічні цілі компанії.
 15. Стратегії компанії. Рівні стратегії.
 16. Засоби формування стратегії.
 17. Взаємозв'язок стратегічних цілей підприємства і організаційної структури компанії. Види структур.
 18. Стабільність та мобільність структури. Роль менеджера в забезпеченні стабільності та мобільності.
 19. Формулювання основних ринкових цілей. Врахування основних зовнішніх факторів.
 20. Стратегічна сегментація ринку.
 21. Стратегія щодо споживачів.
 22. Визначення головних перешкод на шляху до партнера.
 23. Мистецтво проведення ділових переговорів. Підготовка до переговорів. Мистецтво презентації. Засоби проведення переговорів.
 24. Стратегія щодо конкурентів.
 25. Значення виробничого менеджменту.
 26. Розробка основних цілей виробництва.
 27. Визначення основних цілей кадрової політики.
 28. Аналіз сильних і слабких сторін кадрової політики компанії.
 29. Визначення основних шляхів досягнення цілей кадрової політики.
 30. Механізм трансформації стратегічних цілей компанії в індивідуальні цілі працівників.
- Стратегія і тактика синергізму.
31. Необхідність змін у компанії. Роль зовнішніх факторів. Позиція працівників компанії.
 32. Асиміляція змін персоналом. Опір змінам.
 33. Стимулювання зацікавленості в організаційних змінах. Головні ролі у процесі формування зацікавленості.
 34. Роль і місце фінансового менеджменту в системі управління бізнесом. Розробка стратегічних фінансових цілей компанії.
 35. Формування ефективного бізнес-плану. Структура бізнес-плану. Стратегія організації контролю прибутків і витрат компанії.
 37. Прогнозування прибутків підприємства.
 38. Планування витрат підприємства.
 39. Рух грошових коштів.
 40. Місце і значення інформаційного менеджменту в системі управління бізнесом.
 41. Місце і значення інноваційного менеджменту. Організація системи постійного генерування нових бізнес-ідей.
 42. Форми підтримки інноваторів у компанії. Механізм стимулювання інноваторів.
 43. Економічна сутність інвестицій та поняття інвестиційної діяльності. Класифікація інвестицій. Основні джерела фінансування інвестицій.
 44. Роль бізнес-проектів для розвитку компанії.
 45. Життєвий цикл бізнес-проекту. Характеристика чотирьох фаз циклу: стартової, підготовки, реалізації та завершення.
 46. Вихід на адресні групи і мобілізація підтримки проекту. Розрахунок необхідних ресурсів.
 47. Функціональна матриця бізнес-проекту. Чотири основні функції управління бізнес-проектом: планування, організація, оперативне управління, контроль.

48. Формування управлінської команди. Характерні риси єдиної команди. Умови формування команди. Стадії розвитку команди.
49. Теоретичні засади антикризового управління.
50. Методи прогнозування кризових явищ в компанії.
51. Методи діагностування кризового стану компанії.
52. Основні шляхи подолання кризи.
53. Зміст і роль консалтингу. Основні види і завдання консалтингу.
54. Протиріччя і обмеження в управлінні бізнесом. Природа протиріч і обмежень в управлінні. Види протиріч та обмежень.
55. Роль менеджерів у розв'язанні протиріч. Роль консультантів у розв'язанні протиріч клієнта.
56. Критерії професіоналізму консультантів. Особисті якості консультантів. Ділові якості консультантів. Наявність відповідної освіти. Наявність професійного досвіду.
57. Консалтинговий цикл.
58. Місце і роль консалтингових організацій у забезпеченні розвитку бізнесу.
59. Сучасне трактування безпеки бізнесу. Організація захисту від зовнішньої небезпеки.
60. Організація внутрішнього контролю.
61. Охорона комерційної таємниці.
62. Безпека бізнесу і мотивація персоналу.

10. Завдання для індивідуально-самостійної роботи

Виконання індивідуально-самостійної роботи студентами є важливою складовою навчального процесу. Мета роботи — закріпити теоретичні знання здобувачів.

Основне завдання індивідуально-самостійної роботи — перевірити рівень знань здобувачів з конкретної теми або проблеми, сформувані у них навички роботи з монографіями, науковими статтями, нормативними і статистичними матеріалами, а також ознайомити з основними вимогами щодо оформлення наукових робіт.

Індивідуально-самостійна робота повинна мати титульну сторінку, план, в якому висвітлюється зміст проблеми, перелік використаної фахової літератури. Номер варіанта завдання для індивідуально-самостійної роботи здобувач вибирає за нумерацією свого прізвища в журналі академічної групи.

Вимоги до оформлення: інтервал 1,5; Times New Roman 14; поля: ліве, верхнє, нижнє - 2,0, праве – 1,5.

Варіант 1

1. Сутність бізнесу. Бізнес і підприємництво. Ознаки бізнесу.
2. Головні умови функціонування бізнесу.
3. Розкрийте зміст корпоративного управління. Розробіть модель корпоративної культури.

Варіант 2

1. Роль менеджменту для успішного бізнесу.
2. Модель сучасного менеджера.
3. Підготуйте схему структури стратегічного управління.

Варіант 3

1. Сутність і роль місії компанії
2. Формулювання основних ринкових цілей.
3. Покажіть вплив зовнішніх факторів на систему управління ефективністю бізнесом на прикладі промислового заводу.

Варіант 4

1. Розробка основних цілей виробництва.
2. Визначення основних цілей кадрової політики.
3. Назвіть найважливіші індикатори фінансового стану компанії. Розрахуйте

коефіцієнт ліквідності промислової компанії.

Варіант 5

1. Розробка стратегічних фінансових цілей компанії.
2. Місце і значення інформаційного менеджменту в системі управління ефективністю бізнесом.
3. Оцініть систему формування єдиної команди у Вашій підприємницькій організації.

Варіант 6

1. Формування ефективного бізнес-плану. Структура бізнес-плану.
2. Місце і значення інноваційного менеджменту.
3. Покажіть у вигляді схеми структуру мотиваційного механізму компанії.

Варіант 7

1. Роль бізнес-проекування для розвитку компанії. Життєвий цикл бізнес-проекту. Характеристика чотирьох фаз циклу: стартової, підготовки, реалізації та завершення.
2. Основні шляхи подолання кризових явищ в компанії.
3. Складіть бюджет бізнес-проекту, який спрямований на технічне оновлення підприємства.

Варіант 8

1. Стабільність та мобільність організаційної структури. Роль менеджера в забезпеченні стабільності та мобільності.
2. Функціональна матриця бізнес-проекту. Чотири головних функції управління бізнес-проектом: планування, організація, оперативне управління, контроль.
3. Проаналізуйте організаційну структуру Вашої компанії. Проведіть SWOT-аналіз цієї структури.

Варіант 9

1. Зміст і роль консалтингу. Основні види і завдання консалтингу.
2. Стратегія щодо конкурентів.
3. Основні етапи процесу державної реєстрації нового підприємства.

Варіант 10

1. Сучасне трактування безпеки бізнесу. Організація захисту від зовнішньої небезпеки.
2. Модель успішного менеджменту.
3. Зробіть аналіз основних споживачів Вашої компанії.

Варіант 11

1. Організація внутрішнього контролю в компанії.
2. Охорона комерційної таємниці.
3. Проведіть стратегічну сегментацію і вибір цільових ринків Вашого підприємства.

Варіант 12

1. Безпека бізнесу і мотивація персоналу.
2. Стратегія щодо споживачів.
3. Проаналізуйте конкурентне середовище та ефективність діяльності Вашої компанії, використовуючи модель М. Портера.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри економіки і підприємництва, к.т.н., доцентом, Н.А. Шевчук

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 18 від 23.06.2023)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 11 від 30.06.2023)